

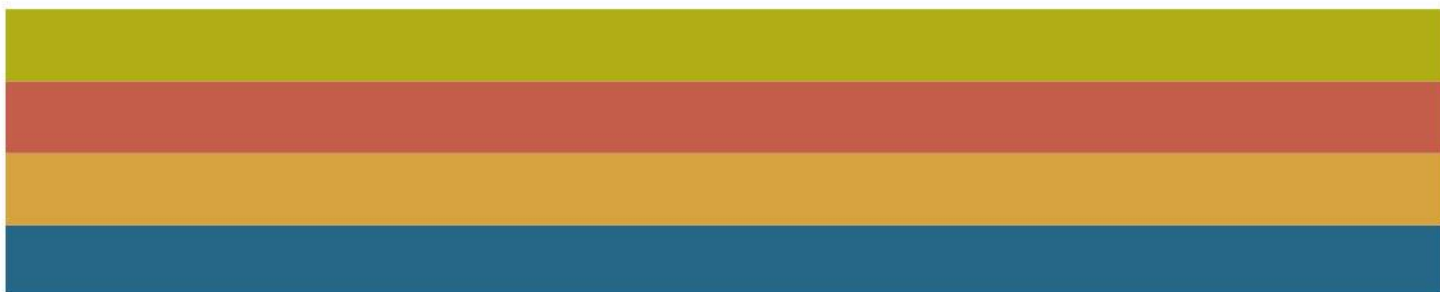
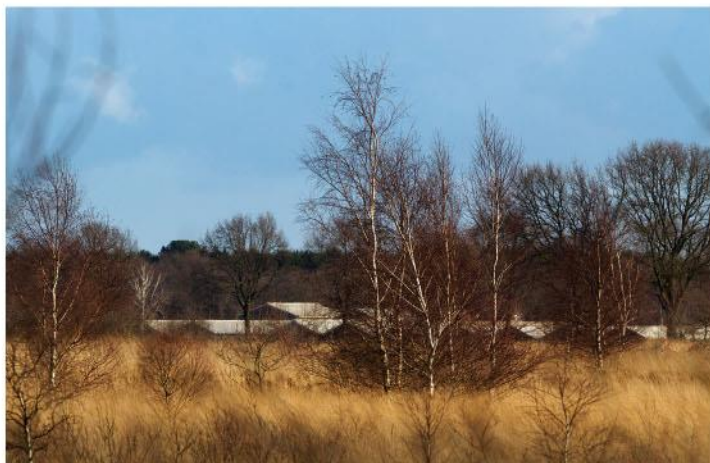

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan woningbouwlocaties Otterlo

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

9 juli 2018 / projectnummer: 3297

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Ede heeft het voornemen om een bestemmingsplan op te stellen voor maximaal 72 nieuwe woningen en een multifunctioneel dorps huis (MFD) op twee voormalige sportvelden aan de oostkant van Otterlo, aan de Weversteeg en Onderlangs (zie figuur 1). De milieugevolgen van het plan zijn onderzocht in een plan-milieueffectrapport (verder MER). De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) gevraagd het MER te toetsen. Bij het oordeel over het milieueffectrapport heeft de Commissie de ingekomen zienswijzen op het bestemmingsplan en bijbehorende MER betrokken.

Wat laat het MER zien?

In het MER wordt één inrichtingsalternatief onderzocht. Locatiealternatieven zijn in eerdere besluitvormingstrajecten afgewogen. Het MER laat zien dat voor de meeste milieuaspecten beperkte effecten optreden, vanwege het kleinschalige karakter van de ontwikkelingen. De belangrijkste nadelige effecten treden op binnen het kwetsbare natuurgebied de Zanding en op de aanwezige vleermuizen binnen de twee plangebieden. Daarnaast zijn er op de locatie Onderlangs nadelige gevolgen te verwachten van geluid- en lichtemissies van het naastgelegen tennispark. In het MER zijn maatregelen beschreven, zoals het beperken van de toegang tot het natuurgebied de Zanding, het realiseren van verblijfplaatsen voor vleermuizen, het plaatsen van een geluidscherm langs het tennispark en het vervangen van lichtarmaturen rondom de tennisvelden, om deze nadelige effecten te beperken.

Wat vindt de Commissie van het MER?

De effectbeschrijving en -beoordeling is over het algemeen voldoende onderzocht en onderbouwd. Op een aantal onderdelen is het MER echter onvolledig. Zo zijn volgens het MER geen effecten te verwachten op omliggende Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie omdat gebruik gemaakt kan worden van de ontwikkelruimte uit het PAS. Deze conclusie is volgens de Commissie onjuist. De gevolgen van stikstofdepositie hadden voor het bestemmingsplan in een passende beoordeling onderzocht moeten worden. De effecten van het plan op omliggende Natura 2000-gebieden zijn hierdoor nog onvoldoende in beeld gebracht. Daarnaast zijn volgens de Commissie verkeerde gegevens gehanteerd voor het bepalen van het aantal verkeersbewegingen van en naar de woonlocaties en voorzieningen binnen het plangebied. Tevens is in het onderzoek naar geluidoverlast van het tennispark nog onvoldoende rekening gehouden met het specifieke karakter van tennigeluid. Tot slot zijn de gevolgen van verregaande mitigerende maatregelen ten behoeve van natuur, zoals het afsluiten van delen van kwetsbare natuurgebieden, voor recreatief medegebruik van natuurgebieden onvoldoende in beeld gebracht.

De Commissie is van oordeel dat hierdoor essentiële informatie voor de besluitvorming ontbreekt. Zij adviseert daarom voorafgaand aan het besluit een aanvulling op het MER op te stellen waarin de effecten van stikstofdepositie, verkeer en mitigerende maatregelen ten behoeve van natuurontwikkeling worden uitgewerkt.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door projectnummer [3297](#) op www.commissie-emer.nl in te vullen in het zoekvak.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel voor de besluitvorming toe. Daarnaast geeft de Commissie een aanbeveling op het aspect geluid van de tennisvereniging.

Figuur 1 Plangebied Weversteeg (boven) en Onderlangs (onder)

2. Toelichting op het oordeel over het MER

2.1 Effecten van stikstofdepositie

In het MER is beschreven dat voor het plan in 2016 melding is gedaan bij het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Hierdoor kan volgens het MER voor de gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden verwezen worden naar de passende beoordeling die in het kader van het PAS is uitgevoerd. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van de ontwikkelruimte zoals die met de melding is geclaimd. Vanwege de beschikbare ontwikkelruimte voor dit plan treden effecten als gevolg van stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden volgens het MER niet op.

Deze conclusie is volgens de Commissie onjuist. De meldingsplicht geldt namelijk alleen voor bepaalde specifieke activiteiten. Woningbouw valt hier niet onder. Daarnaast vormen bestem-

mingsplannen geen toestemmingsbesluit waarmee ontwikkelingsruimte kan worden geclaimd. Volgens de Commissie is hierdoor onterecht verwezen naar de melding bij het PAS en de mogelijke ontwikkelruimte die daardoor beschikbaar is gekomen voor dit plan.

Omdat de grenswaarden inmiddels zijn verscherpt zullen de berekende toenames van stikstofdepositie sneller leiden tot de conclusie dat de kans op significante effecten binnen het Natura 2000-gebied Veluwe niet kan worden uitgesloten. Daarnaast zijn er recentelijk in het wettelijk voorgeschreven rekeninstrument AERIUS Calculator, naast de kwalificerende habitats, nu ook de stikstofgevoelige leefgebieden toegevoegd die nog dichter tegen het plangebied aanliggen. Indien die leefgebieden in de berekeningen worden opgenomen dan blijkt dat binnen deze leefgebieden de stikstofdepositie als gevolg van het voornemen veel hoger is dan de tot nu toe berekende maximale toenames. De kans dat significante negatieve effecten optreden is daarmee nog groter geworden.

Omdat significant negatieve effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen niet kunnen worden uitgesloten moet volgens de Commissie een passende beoordeling worden opgesteld. Daarin kunnen ook mitigerende maatregelen worden opgenomen die het verzurende en vermestende effect van de nieuwbouw (deels) teniet doen. Naast het aardgasloos bouwen kan gedacht worden aan maatregelen om depositie afkomstig van verkeer te laten afnemen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER, voordat over het plan besloten wordt, de effecten van stikstofdepositie van het plan op omliggende Natura 2000-gebieden door middel van een passende beoordeling in beeld te brengen.

2.2 Verkeerstoename

In het MER is de verkeersgeneratie bepaald aan de hand van een aantal kencijfers. Op de locatie Weversteeg is de verkeersgeneratie voor woningen bepaald op 450 motorvoertuigen per etmaal (mtv/etmaal) en voor het multifunctioneel centrum op 282 mvt/etmaal. In het MER is beschreven dat het bestaande dorps huis en sporthal aan de Sportlaan worden verplaatst naar de Weversteeg en onderdeel gaan uitmaken van het multifunctioneel centrum. De verkeersgeneratie van het dorps huis en de sporthal bedraagt in de huidige situatie ongeveer 182 mvt/etmaal. Dit aantal wordt van de totale verkeersgeneratie van het multifunctioneel centrum afgetrokken. Volgens het MER bedraagt de toename van verkeer als gevolg van het multifunctioneel centrum hierdoor ongeveer 100 mvt/etmaal.

De bestaande locatie van het dorps huis en de sporthal vormt geen onderdeel van het bestemmingsplan 'Weversteeg en Onderlangs'. Op de huidige locatie langs de Sportlaan zijn hierdoor nog steeds ontwikkelingen mogelijk die passen binnen het huidige bestemmingsplan en die zorgen voor verkeer van en naar deze locatie. De Commissie vindt dan ook dat bij het bepalen van de verkeersgeneratie van het multifunctioneel centrum geen rekening gehouden kan worden met een eventuele afname als gevolg van het verplaatsen van het huidige dorps huis en de sporthal.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat over het plan besloten wordt, bij de verkeersgeneratie van het multifunctioneel centrum ook rekening te houden met het verkeer van en naar het bestaande dorps huis en de sporthal. Laat in het MER zien wat de gevolgen zijn van de verkeersgeneratie van het planvoornemen, zonder aftrek van het verkeer van en naar het huidige dorps huis en sportschool, voor het milieu, zoals de eventuele toename van stikstofdepositie op kwetsbare natuurgebieden.

2.3 Effecten van verregaande mitigerende maatregelen

In het MER is beschreven dat het natuurgebied De Zanding als gevolg de voorgenomen ontwikkeling te zwaar wordt belast. Door een toename van het aantal recreanten en honden komen kwetsbare natuurwaarden, zoals de stuifzanden met struikheide en een aantal verstoringgevoelige kwalificerende soorten, als gevolg van betreding en verstoring verder onder druk te staan. Volgens het MER zijn eventueel maatregelen nodig zoals het afzetten van delen van het gebied en/of het beperken van de toegang tot het gebied in bepaalde perioden, zoals tijdens het broedseizoen van vogels.

Hoewel deze maatregelen effectief kunnen zijn voor het beperken van de aantasting van natuurwaarden kunnen ze nadelig zijn voor het recreatief medegebruik van het gebied door bewoners van Otterlo. In de omgeving van Otterlo zijn al veel natuurgebieden ontoegankelijk gemaakt voor recreanten. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de recreatiedruk in natuurgebied de Zanding is toegenomen. De waardering van dit gebied is hoog en draagt daarmee in positieve zin bij aan de woon- en leefkwaliteit van bewoners. Met het beperken van de toegang of zelfs afsluiten van delen van het gebied neemt de woon- en leefkwaliteit mogelijk af. In het MER wordt hier geen rekening mee gehouden.

De Commissie adviseert om, in een aanvulling op het MER, voordat over het plan besloten wordt, de gevolgen voor de woon- en leefkwaliteit van de mitigerende maatregelen die zijn benoemd voor het natuurgebied de Zanding uit te werken. Geef aan waar en hoe het recreatief medegebruik in de Zanding wordt beperkt en in welke mate dit nadelig is voor het woon- en leefmilieu van bewoners van Otterlo. Onderzoek of er eventueel alternatieve maatregelen zijn om natuurwaarden te beschermen zonder dat daarmee het recreatief medegebruik teveel wordt beperkt.

2.4 Geluid van de tennisvereniging

De Commissie constateert dat in het akoestisch onderzoek ten onrechte geen toeslag van 5 dB toegepast is voor het impulsachtig karakter van het tennisspel; e.e.a. conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai en jurisprudentie². Van impulsachtig geluid is sprake indien er kortdurende (<1 seconden) geluidsstoten voorkomen die een zekere repetitie kennen. Te denken valt hierbij aan tennis- en stemgeluiden. Dergelijke impuls geluiden worden

² ECLI:NL:RBOBR:2015:7578

als extra hinderlijk ervaren. Met het toepassen van de toeslag wordt invulling gegeven aan de extra hinderlijkheid van impulsgeluiden.

In een aanvullende memo³ op het akoestisch onderzoek blijkt dat na toepassing van deze toeslag niet voldaan wordt aan de richtwaarde van 45 dB(A). Wel wordt voldaan aan de grenswaarde van 50 dB(A). Een hogere waarde tot 50 dB(A) is toelaatbaar mits het bevoegd gezag motiveert waarom een hogere geluidbelasting in deze concrete situatie toelaatbaar is.

- De Commissie adviseert de rekenresultaten en de motivatie bij het bestemmingsplan te betrekken.

³ De memo 'Rekenresultaten inclusief strafcorrectie voor duidelijk herkenbaar impulsachtig geluid' is op 01-06-2018 door de gemeente Ede aan de Commissie m.e.r. beschikbaar gesteld

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Op onze website vindt u meer informatie over de [werkwijze](#) van de Commissie.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Jan Jaap de Graeff (voorzitter)

Hans Huizer

Sjef Jansen

Wim Keijzers

Jan-Willem van Veen (secretaris)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Vaststellen van het bestemmingsplan voor maximaal 72 nieuwe woningen en een multifunctioneel dorpshuis

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Een MER is nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag

De gemeenteraad van Ede

Initiatiefnemer

College van burgemeester en wethouders van Ede

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Alle zienswijzen en adviezen die de Commissie tot en met 3 juni 2018 van het bevoegd heeft ontvangen, heeft ze gelezen en in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3297](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

